

ZDRAVÉ PŮDY PRO ZDRAVÝ ŽIVOT

– v legislativě i v praxi

Název tradičního dvoudenního semináře uspořádaného Bioinstitutem mimořádně ne v Ekologickém centru Sluňákov v Horce nad Moravou, ale ve Vile Čerych v České Skalici, charakterizoval obsah „školení“. Setkání proběhlo ve dnech 16.–17. února 2015.

Organizátoři setkání měli za cíl seznámit jeho účastníky s novým Programem rozvoje venkova – zejména s tím, jaké finanční prostředky a za jakých podmínek mohou zemědělci očekávat od letošního roku. A dále již opakovaně upozornit na problém, kterému čelí nejen Česká republika, a tím je degradace zemědělské půdy.

Vztahu k půdě byly věnovány dvoudenní semináře, které Bioinstitut uspořádal v Ekologickém centru Sluňákov v Horce nad Moravou v letech 2008–2011 a zájemci o prezentace z těchto seminářů si je mohou stáhnout v elektronické podobě na <http://www.bioinstitut.cz/slunakov2009.html>. V souvislosti s nutností upozornit na nešetrné zacházení s půdou bylo připomenuto vyhlášení roku 2015 Mezinárodním rokem půd Organizací pro výživu a zemědělství (FAO).

Rozvoj venkova

První den byl věnován **reformě Společné zemědělské politiky – Programu rozvoje venkova pro období 2015–2020**. Přednášející **Tereza Gimunová** a **Jana Haluzová** z Ministerstva zemědělství a **Zdeněk Perlinger** ze Svazu PRO-BIO představili pravidla pro poskytování zemědělských dotací, Zákon č. 179/2014 Sb., o zemědělství včetně nařízení vlády č. 307/2014 Sb., o stanovení podrobností evidence využití půdy podle užitelských vztahů; přednesli, jaké budou povinné požadavky na hospodaření a standardy dobrého zemědělského a environmentálního stavu.

Představena byla nová agroenvironmentálně-klimatická opatření (AEKO) a ekologické zemědělství, které v novém dotačním období není součástí AEKO. Podrobnému popisu vybraných AEKO se věnovali **Mgr. Klára Čámská** (Ústav zemědělské ekonomiky a informací) – modrásek

Předáší **Ing. Perlinger**.

FOTO – Alice Boháčková

– a **Ing. Václav Zámečník** (Česká společnost ornitologická) – čejka chocholatá a nektarodárné pásy.

Rok půdy

Druhý den byl ve znamení Mezinárodního roku půdy 2015. **Ing. Jan Vopravil** z Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy měl přednášku na téma Stav zemědělských půd v České republice. Půda představuje neobnovitelný přírodní zdroj, který plní mnoho funkcí nezbytných pro přežití člověka na Zemi; degradace půd může být velmi rychlá, přitom však procesy jejího utváření a regenerace jsou extrémně pomalé; tvorba 1 cm půdy trvá stovky let!

Půda má produkční, kulturní a mimoprodukční funkce, které zatím většina lidí nedoceňuje, přestože jsme (i) v České republice svědky – zatím převážně pasivními – silného ohrožení zemědělských půd. Půda

podléhá erozi (50 % půd ohroženo vodní erozí), klesá obsah organického podílu v ní (45 % půd ohroženo), je utužená (36 % půd ohroženo), půda je kontaminovaná, podléhá acidifikaci, salinizaci, desertifikaci; a největší problém – neustále stoupá počet hektarů zastavěné půdy (od roku 1937 je to 800 000 ha). Uvedené hrozby se zdaleka netýkají „pouze“ zemědělců – jedná se o komplexní přístup celé společnosti k problému, před kterým zavírat oči, je krátkozraké ☹. Co mohou dělat zemědělci?

Modrásek bahenní.

FOTO – Petr Kočárník

Člověk a půda, opatření ke zlepšení kvality půdy v ekologickém podniku

Díky přednášce **Dr. Wilfrieda Hartla** z rakouského výzkumného ústavu Bioforschung Austria (výše uvedeného názvu), jejíž obsah byl plánován jako odpověď na úvodní informace, měli posluchači možnost učit se pohledu na půdu jako na neuvěřitelně fungující systém vztahů a vazeb: půda – rostlina – člověk. Člověk zemědělec má k dispozici půdu, vodu v nejrůznějších formách (déšť, rosa, ale i kroupy), energii, vzduch (mimo jiné zdroj dusíku), plodiny s jejich genetickým potenciálem. Jak s těmito zdroji nakládá, záleží jen na něm a projevuje se to i na stavu půdy, na které hospodáří. Co je potřeba dělat? Neustále pozorovat, snažit se uvědomovat si souvislosti, vnímat. Základem kvalitní sklizně je půda s dobrou strukturou, šetrně zpracovávaná, hnojená organickým hnojením, co možná nejdéle zakrytá vegetací.

Na závěr setkání byli účastníci informováni o projektu, kterým se Bioinstitut zabývá v letošním roce – **Potenciál ekologického zemědělství ke zmírnění klimatické změny**. Minimalizační technologie zpracování půdy v ekologickém zemědělství jako příspěvek k šetrnému zacházení s půdou ke snížení emisí skleníkových plynů. Výsledky projektu a diskuse k němu budou tématem dvoudenního semináře v roce 2016.

Současně byli posluchači pozváni na konferenci **Půda jako živá bytost**, která se bude konat 23. května 2015 v Kutné Hoře. Při této příležitosti bude představena kniha Radomila Hradila **Půda zdravá, živá, úrodná**.

Alena Malíková,
Bioinstitut

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

BIOINSTITUT

Předáší **Dr. Hartl** (vpravo) a tlumočí **Ing. Hradil**.
FOTO – Alice Boháčková

bio 04/2015